אנשים

„לראש הממשלה יש פולה"

בפתיחת ועידת הפועלות השמינית נמשך נאום הפתיחה של **כבה אידלסון** במשך שעה רצופה. כאשר נשאל ח"כ **יונה כסה**, שישב על הבמה, על התרשמותו מן הנאום, השיב הוא: „נהניתי מאוד, לא שמעתי מלה" . . . במסיבה שנערכה השבוע ל**משה גרי בוע**, דובר מפא"י, שעבר להכין כראש לש־כתו של השר אבא אבן, העלה גלבוע זכ־רונות מתקופת עבודתו. אחד מהם: פעם פתח **ברל זוקר** את מושב הועד־הפועל הציוני. הוא הסתכל סביבו ואמר: „כבוד הנשיא ו־רעיתו, כבוד ראש הממשלה, כבוד חברי הממשלה," ברגע זה ראה את פולה בן־גוריון והוסיף מיד „ורעייתו". בו במקום נזכר אחד הנוכחים במסיבה, כי באחת ה־הזדמנויות, בעת שהודיעו על „כבוד ראש הממשלה ורעייתו," התערבה פולה ואמרה: „לראש הממשלה אין רעייה, יש לו פולה!" . . . מזכיר תנועת החרות **אברהם דרו־רי** הגדיר השבוע את מצבו של הועד־הפועל הציוני בסיפור משלו: „במלאות חמישים שנה לקיום תחנת רכבת באחד ה־מחוזות באנגליה, בא שר התחבורה הבריטי לביקור. הציגו בפניו פועל שעבד במקום מיום ייסוד התחנה, לא נעדר אף לא יום אחד. שאל השר, מהו תפקידך?, אני דופק בכל בוקר על גלגלי הקרונות," השיב ה־פועל. היקשה השר: „לשם מה?' הפועל היה גלוי־לב: „אגיד לך את האמת, אדוני השר, לפני חמישים שנה ידעתי בדיוק לשם מה אני דופק, עכשיו אני כבר לא יודע" . . . רגשי רחמים התעוררו השבוע בליבו של ח"כ המפלגה הפרוגרסיבית **אריוה כהן** שעה שראה את **מנחם בגין** שקט ורגוע בכנסת, אחרי שהבטיח להיות באופוזיציה קונסטרוקטיבית. כהן מיהר לשלוח לבגין פתק, בו נכתב: „הרבי מקוצק כבר אמר, שאין לך דבר שלם יותר מאשר לב שבור" . . . זכרונות מימי המנדט העלו השבוע חברי־הכנסת, שבאו להשתתף בטכס נטיעת יער על שמו של **יוסף שפרינצק**. הזכיר אחד מהם את דבריו של יושב־ראש הכנסת הראשונה, כששמע על פעולה צבאית נגד האנגלים ולא ידע מי ביצע אותה: „מאיפה נשלחו הבחורים? מצ"לנו או מצ"לם?" . . . מי המציא את המלים העבריות „זחל" ו„עט נובע" ? תגלית זאת גילה לאחרונה כתב־העת האמריקאי המפורסם ניו־יורקר. במאמר המשתרע לאורך 26 עמודים, המוק־דש לספור העברי האמריקאי **דניאל פרס־קין**, מייחס לו השבועון חידושים אלה. זוהי הפעם הראשונה שכתב־עת אמריקאי חשוב כל־כך מקדיש רשימה כה מקיפה לשפה ה־עברית ולנושאיה.

★ ★ ★

בוקר טוב עם בירה

„בוקר טוב, האם לא שכחת לקנות היום בירה?" — קריאות טלפוניות מסוג זה פקדו השבוע כמה מאות מבעלי מכשירי הטלפון בתל־אביב. השיחה, שהופסקה מיד עם תום השאלה, לא היתה תעלול לציני, אלא אמצעי פירסומת חדש לבירה שהומצא על־ידי **עזר ג'ורבין**, בעל הסוכנות לפירסום דחף. שתיים מפקידותיו של ג'ורבין יושבות ליד מכשירי הטלפון ובוחרות מדי יום כמאה בעלי טלפונים אחרים, אליהם מופנית ה־שאלה. אולם מכיון שהפקידות מתחילות את עבודתן מוקדם בבוקר, משמשת השאלה ה־מפתיעה כאות השכמה לבעלי טלפונים רבים . . . בתדהמה רבה היו שרויים הש־בוע ידידיו של **אפרים** („חד גדיא") **קיי־שון**, כאשר הודיע להם כי הוא „אוסף כסף בשביל מוהר." הם נרגעו כאשר שמעו כי קישון, שנישא לא מזמן בשנית, אינו מתכוון אלא ל**יחיאל מוהר**, הכותב פו־מונים עבור בצע ירוק, שקישון שותף בו . . . הרבי **יואל הירשטט**, הרבי מ־קלויזנבורג, שהשתקע לאחרונה בקריית־צאנז בנתניה, סיפר כי לפני ימים מספר נער ב־בנו הקטן: „תלמד הרבה ותהיה רבי גדול." השיב לו על כך בנו הפעוט: „גם אתה אינך לומד, ובכל זאת אתה רבי גדול" . . . לשח־קן **גבריאל דגן**, איש להקת אשנב, יש תפקיד מיוחד בלהקה, מלבד היותו שחקן. מאחר שבמשך הצגת הלהקה צריך לכבות ולהדליק את האור כמה פעמים וללהקה אין אדם מיוחד לכך, נוהג דגן, לפני כל הצגה, לתפוס איזה ידיד מקהל הצופים, הוא משנן לו חלק מהצגה, ועל הצופה מוטל התפקיד לכבות ולהדליק את האור בהתאם לכך . . . כדורגלן מכבי חיפה **אברהם מנצ'ל** הת־בקש במסיבה חגיגית של אוהדי קבוצתו, למסור רשמים על מסע הנבחרת להודו. מא־חר שבאותה מסיבה השתתף גם המאמן **גיוזה מאנדי**, סירב מנצ'ל לדבר על בעיות מקצועיות באמרו: „ישנו כאן מאנ־די, הוא מקבל משכורת גבוהה יותר ממני." הגיב על כך מאנדי בו במקום: „אני מוכן להחליף את המשכורת שלי עם גילו של מנצ'ל" . . . ארבעת האחים ז'אק, שלמעשה רק שניים מהם הם אחים ממש, היו השבוע אורחיה של הבוהמה התל־אביבית, במסיבה שנערכה בביתו של הסופר **יורם מטמזר**. במסיבה, שנערכה על טהרת בקבוקי היין האדום, שהם המוזה של רביעיית הזמר, גילה **אנדרי לבאק**, יוזם הלהקה והמבו־גר שבה, מה לא מוצא חן בעיניו בנערות הישראליות: „אף אחת מהן לא יודעת ל־השתכר" . . . התינוק המפורסם ביותר של השנה, **ניקולאס שרייה**, נולד השבוע במזל טוב ל**בריג'יט בארדו**. התינוק נו־לד נורמלי, במשקל של 3.5 ק"ג. הלידה נמשכה ארבע שעות ו.ב. היתה, לדברי רופאה — „אמיצה מאוד." לאלה המתכו־נים לשלוח מברקי ברכה, יש להזכיר את בקשת ב.ב. — „שלחו צעצועים!" היא ער־מדת לחלקם בין ילדי פאריס שנולדו באותו יום.

האחים ז'אק בפעולה
המוזה בבקבוק האוזם

★ ★ ★

רובינא הולכת חזק

משאל בזק שערכו השבוע כתבי העולם הזה בין כמה עשרות אישי־ציבור בישראל, גילה כי האשה הנערצת ביותר בארץ היא **אלינור רוזבלט** (75), אלמנתו של נשיא ארצות־הברית לשעבר ואחת מידידות מדינת ישראל. אנב, גם במשאל דומה שנערך על־ידי מכון גאלופ בארצות־הברית, זכתה ה־גברת רוזבלט במקום הראשון ברשימת ה־נשים הנערצות. להלן כמה מתוך התשובות של אישי־הציבור שהתבקשו להשיב מי הן הנשים הנערצות עליהם ביותר:

● **חיים לבנון**, ראש עיריית תל־אביב לשעבר: „יותר קל לי לומר מי הן הנשים שאיני רוצה לכלול ברשימה. אולם שלוש הנשים שאני מעריץ ביותר הן, לפי הסדר: אלינור רוזבלט, הלן קלר ורוז הלפרין, ה־עסקנית הציונית בעלת היכולת הגדולה."

● **משה סנרדינס**, ח"כ מפא"י: „למרות ריבוי הנשים הפעילות בארץ, איני מוצא אחת שתתאים לתשובתי. מבין הנשים בעולם אני מעריך ביותר את אלינור רוזבלט ואת הלן קלר."

● **ישראל כרנץ**, מנהל חברת נפט: „האשה הראשונה שאני מעריץ היא אולי לא פופולארית: גולדה מאיר. השניה היא אלי־נור רוזבלט והשלישית היא השחקנית חנה רובינא, ההולכת עדיין חזק בהערכה שלי."

● **יוסף שריק**, מבקר סרטים: „נינה כרושצ'וב, אשתו של ראש ממשלת ברית־המועצות. היא אולי האשה היחידה שזוכה להערכה בכל העולם. מעריכים אותה במז־רח, וגם במערב, שם זכתה לקבלת־פנים חמה בעת ביקורה בארצות־הברית. היא ה־טיפוס של האידישע מאמע הרוסיה ויש לה יותר חום מאשר כל כוכבת קולנוע שהיא."

● **דוד אלמוג**, חוקר פרסי: „אלינור רוזבלט, הסופרת הצרפתיה דפנה דה־מורייר והגברת פורצובה, הבאבה היחידה בין כל גברי הסוביט העליון בברית־המועצות."

● **אברהם ניניו**, במאי ושחקן הב־מה: „מלבד אשתי אני מעריץ את הלן קלר ואחריה את חנה רובינא, כי היא בכל זאת שם־דבר בעולם התיאטרוני שלנו."

● **שמשון יוניצ'מן**, ח"כ חרות: „ה־ראשונה בנושאות הערצותי היא הגברת קופ־ז'בוטינסקי, השניה היא ח"כ אסתר רזי־אל־נאור והייתי רוצה לראות מי יעיז שלא להזכיר את אשתו ברשימה זו."

● **מרדכי סורקים**, ראש מועצת כפר־סבא: „מה לי ולנשים? אבל אני יכול לציין כנשים הנערצות עלי את גולדה מאיר, אלי־נור רוזבלט ועדה מיימון, בעלת העבר ה־חלוצי בתנועת הפועלות וטיפוס די מעניין."

● **גדעון מרגלית**, עורך־דין: „האשה הראשונה הנערצת עלי היא רחל ינאית בן־צבי, כי היא טיפוס חלוצי. השניה היא גולדה מאיר, כמעט מאותה סיבה. השלישית היא אמי, שנתנה לי הכי הרבה בכל חיי."

● **יעקב נאש**, דובר המטה הארצי של משטרת ישראל: „האם המשאל קשור בהפיכתה של בריג'יט בארדו לאם השבוע? — השלוש הנערצות עלי הן גולדה מאיר, אותה אני מעריץ, הלן קלר, אותה אני מע־ריץ, ואשתי, שאני מעריץ ומעריך כאחד".

● **אברהם טאוסינג**, נציג חברת אלאיסליה בישראל: „הטייסת אוריון, גולדה מאיר והשחקנית ויויאן ליי, שהיא השח־קנית היפה ביותר ובעלת המשחק הנהדר."

פסוקי השבוע

● **יהודית שמחוני**, חברת מזכירות מועצת הפועלות, בנאום בפתיחת ועידת הפועלות השמינית: „מעטים העתונים בעולם היכולים להתברך בצבור קוראים כזה כמו דבר הפועלת."

● **הפיליטונאי יוסף („נין") ויניצקי**, על מגיפת צלבי־הקרס: „אני לא דואג לצלבי־הקרס שהתגלו בגרמניה אלא ליהודי־הכרס שעוד יושבים בה."

● **התעשיין סם דוכינר**, שחזר ממסע ארוך בעולם: „העולם מחולק לשני מיני אנשים. אלה שמעולם לא שמעו על ישראל, ואלה שקראו את אקסודוס."

● **הפרופסור אברהם הלוי פרנקל**: „ההבדל בין נאום־הספד לבין נאום־יובל הוא שבהספד אין איש מאמין לדברים הנאמרים, וביובל מאמין בהם איש אחד — בעל היובל."

● **המשורר חיים גורי**, בישיבת המועצה לתרבות ואמנות: „היחס בין הסופר לבין השלטונות צריך להיות יחס של ריב. חובתו של הסופר היא להרגיז ולא להשיא עצות בעניני סטיפנדיות."

● **המבקר בנימין עברון**, על ויכוח שהתנהל בקול־ישראל בין הד"ר משה אבידור לבין הפרופסור אוריאל הד: „הם דברו לאט, במין היסוס אוקספורדי בבחירת המילים הנכונות — בהבדל אחד, שאיש אוקספורד מוצא בדרך כלל את המלה הנכונה."

ספורט

כדורגל

תיקו בחירוק־שיניים

עד משחק הכדורגל שהתקיים השבת, בין מכבי תל־אביב להפר פתח־תקוה שהסתיים בתוצאת תיקו 2:2, מספר שייץ גדור:

עד עכשיו היו לי צרות רק בגלל מה שאני כותב. השבוע התחילו הצרות גם בגלל מה שאני לא כותב. עתונאי אחד, שכותב בעתון חד־שות הספורט, כתב רשימה שלמה על זה: למה לא כתב־תי בשבוע שעבר על זה שלא הופעתי למשחק נגד הפועל ירושלים, ועל הקרע ביני לבין הקבוצה שלי. אז כדי שב־שבוע הבא לא יכתוב אותו העתונאי למה לא הגבתי השבוע על הרשימה שלו, אני מוכרח להקדיש לו כמה מלים.

טוב, תראה בחור. זה לא מספיק להחזיק גלובוס ביד. יש עתונאים למשל, שמספיק להם גלובוס כדי להרכיב את נבחרת אסיה שלא היתה ולא נבראה. יש אחרים שמספיק להם הגלובוס כדי להודיע איך שהעמידו אותי למשפט במכבי תל־אביב, ואיך שהת־נצלתי וביקשתי סליחה. יש אנשים שפשוט מתים שיהיה איזה סכסוך ביני לבין מכבי.

נכון שהיתה אי־הבנה קטנה, אחרי שהר־גשתי לא טוב, ולא נסעתי למשחק בירו־שלים. אני בעצמי הייתי לא בסדר שלא הודעתי על זה מראש ובגלל זה לא שיתפו אותי באימון אחד. אבל בירור? קרע? הת־נצלות? לא היה ולא נברא.

קריעה עם ריבית. עכשיו אני חוזר אליכם. כולם קראו איך שלפני המשחק נגד הפועל פתח־תקוה היתה התחרות בין ה־עתונים בניחוש באיזה הפרש יצליחו שח־קני הפועל לנצח אותנו. כולם ניבאו לפתח־תקוה לא רק נצחון אלא נקמה על ההפסד בגמר הגביע. האנשים כבר לא שאלו אותנו תנצחו או תפסידו? אלא כמה תקבלו?

על אף הבוץ והרטיבות התחלנו את ה־משחק בקצב יפה. הכדור הלך צ"ק צ"ק מ־רגל אל רגל וכבר בדקות הראשונות הס־פיקו כל החלוצים לגעת בכדור. והאנשים לא הספיקו להסתכל על השעון לראות כמה זמן עבר והגול הראשון בא. בדקה ה־11 קיבלתי כדור והב מרפי לוי ובעטתי אותו בפצצה לשער של ויסוקר. הייתי מוכן לל־חוץ לו את היד. הוא לא עצר את הכדור.

לא עברו חמישה רגעים וקיבלתי את ההרגשה שאני כבר יכול לקבל מינוי אצל ויסוקר. מעודדים מהגול הראשון המשכנו ללחוץ, ואחרי שנתתי סטראס ממרכז המגרש קיבלתי את הכדור שוב מרפי לוי בין שני מגינים ואמרתי לו כמו בחידון התנ"ך: הבא אחריו!

אחרי 0:2 לטובתנו היתה ההרגשה שפה הולך גמר הגביע בפעם השניה. זה היה תענוג לעשות את זה רק בשביל להרגיז את העתונאים שניבאו לנו הפסד. אבל הפועל פתח־תקוה הרגישו שכאן לא הולך במה והתחילו בכוח. בהתפרצות של בועז קופמן הלך השוער שלנו, אהרל'ה שרש־טינסקי. הרץ אינבאום נכנס במקומו לשער לרבע שעה ומכיון ששיחקנו בעשרה שח־קנים ירדנו למערך הגנה.

ויסוקר כטעות. גם כשחזר השוער למגרש פצוע בקסת ובצלעות, וכולו היה חבוש, לא נפתרו הבעיות. חבשו אותו בתחבושת אלסטית, שהפריעה לו לנשום והורידה מכושרו. איך שהוא סיימנו את המחצית ב־2:0.

במחצית השניה נטלו שחקני הפועל את היזמה לידיהם ולחצו עלינו יותר, למרות שגם לנו לא חסרו הזדמנויות. אני בעצמי פיספסתי שני שערים בטוחים, פעם כש־בעטתי פצצה לקורה, ופעם שניה כשעמדתי לבדי מול ויסוקר ובעטתי לצד ימין, ובטעות היה שם גם ויסוקר.

לקראת הסיום קיבלו אנשי הפועל שוב מרץ והבקיעו פעמיים את השער שלנו ב־אותה צורה. פעמיים הצליח סטלמך להת־רומם ולהכניס כדור שבא מבעיטת קרן לשער. אלה לא היו גולים מחויבי המציאות. שוער בכושר טוב מוכרח לקחת כדורים כ־אלה בתוך רחבת ה־5. אמנם החמצנו נצחון אבל יצאנו מהמשחק בהרגשה הטובה שיום הנקם והשילומים של הפועל פתח־תקוה עבר. לא רק שהם לא נקמו אלא שהיו צרי־כים ללחום בחריקת שיניים להשיג תיקו.